

ПЕРЕГОВОРИ ЯК СПОСІБ ВРЕГУЛЮВАННЯ ПОЛІТИЧНИХ КОНФЛІКТІВ В УКРАЇНІ

Актуальність теми дослідження. Сучасна політична ситуація у світі та Україні вимагає переосмислення багатьох політичних процесів, зокрема, процесів політичної комунікації під час конфліктів. Реалії сучасного етапу історичного розвитку змушують політичних лідерів звертатися до переговорів як способу врегулювання політичних конфліктів. Події в Іраку, Сирії, на Корейському півострові та в інших «гарячих точках» планети вказують на те, що переговори стають особливо актуальними на фоні необхідності врегулювання політичних конфліктів. Важливим є розуміння специфіки підготовки, проведення та наслідків переговорів у врегулюванні конфліктів у політичній, соціально-економічній та військовій сфері суспільства. Акцентування дослідження проблематики переговорів як таких обумовлено й подіями в незалежній Україні, зокрема, – Операцією Об'єднаних сил (до 30 квітня 2018р. – АТО) на Сході України та окупацією Російською Федерацією Автономної Республіки Крим. Незважаючи на зростаючий рівень конфліктності в Україні та світі, тема переговорів - як способу врегулювання політичних конфліктів - наразі є недостатньо вивченою у вітчизняній політології, що визначає актуальність дослідження в сучасних історичних умовах. А самі переговори, враховуючи багатовимірну специфіку політичних конфліктів, які часто переростають у «гарячі» збройні конфлікти, не можуть бути предметом лише політичного аналізу. Це робить переговори предметом комплексних міждисциплінарних досліджень, коли надзвичайно важливими є не тільки практичні аспекти проведення переговорів як способу врегулювання політичних конфліктів, але теоретичне осмислення природи і специфіки політичних конфліктів, які потребують свого врегулювання шляхом переговорів. **Метою дослідження** є визначення та розкриття специфіки здійснення переговорів як способу врегулювання політичних конфліктів. **Завданням дослідження:** розкрити теоретичні засади дослідження переговорів у врегулюванні політичних конфліктів; виокремити специфіку та особливості проведення переговорів як способу врегулювання політичних конфліктів в Україні на прикладі «Помаранчевої революції» (2004-2005 рр.) та «Революції Гідності» (2013-2014 рр.); розглянути роль особистісного фактору під час проведення переговорів; з'ясувати значення «третьої сторони» в процесі проведення переговорів; диференціювати компроміс і консенсус як результати переговорів; визначити фактори, які унеможливили врегулювання політичного конфлікту під час «Революції Гідності» шляхом переговорів. **Об'єктом дослідження** є врегулювання політичних конфліктів. **Предметом дослідження** є переговори як спосіб врегулювання політичних конфліктів. Думки різних дослідників, щодо переговорів упродовж усієї історії різнилися. Одні визначають переговори як метод досягнення згоди без поразки сторін, інші стверджують, що переговори є ситуацією взаємозалежності, оскільки в ній один учасник переговорів впливає на іншого й навпаки [1, с. 290-292]. Траплялися і такі, які вважали перерви способом, що дозволяє знаходити прийнятне врегулювання для збереження чи розширення власної свободи, свого «Я», своєї власної особистості перед обличчям іншої людини, правил, цілей, перед розвитком світу та його структур та у переговорах вбачали вказівку на колективну волю до змін, яка орієнтована на дедалі активнішу участь в усіх головних рішеннях, які стосуються повсякденного життя, а особливо політичної сфери [2, с. 336-339]. Також у кожній країні є свій національний стиль проведення переговорів, який розкриває особливості поведінки учасників переговорів, які представляють різні держави та культури, а також тип мислення, цінності та погляди, тож цей національний стиль слід сприймати, як тип поведінки учасника переговорів, що є представником відповідної національної культури [3, с.295-298]. Розглядаючи переговори на прикладі «Помаранчевої революції», то вони були досить дієвими через те, що у них була чітка мета: встановити результати президентських виборів, які б відповідали демократичним стандартам, а також політичні сторони відмовилися від силового регулювання конфлікту та визнали, що єдиним способом врегулювання політичного конфлікту є переговори [4, с. 60-62]. Щодо переговорів на прикладі «Революції гідності», то ці переговори були не надто ефективними, адже обидві сторони не прагнули врегулювати ситуацію мирним шляхом, зокрема, і через переговори та вели діалог мовою ультиматумів, що однозначно не могло сприяти ефективному початку переговорів. Також свої умови для старту переговорів висувала як опозиція, так і влада, що постійно відтермінувало старт переговорів [5, с. 283-285]. **Висновок.** Переговори як спосіб врегулювання політичних конфліктів – це процес міжособистісної комунікації та взаємодії суб'єктів політики, що орієнтований на досягненні взаємоприйняттого спільного рішення, яке дозволяє врегулювати існуючий політичний конфлікт.

Список використаних джерел

1. Герасимович В.А. Специфіка підготовки, організації та проведення політичних переговорів / В.А. Герасимович // Гілея: науковий вісник. Збірник наукових праць / Гол. ред. В.М. Вашкевич. К.: «Видавництво «Гілея», 2016. Вип. 109 (6). С. 290-292.
2. Герасимович В.А. Особливості участі «третьої сторони» у політичному переговорному процесі / В.А. Герасимович // Гілея: науковий вісник. Збірник наукових праць / Гол. ред. В.М. Вашкевич. К.: «Видавництво «Гілея», 2016. Вип.113 (10). С. 336-339.
3. Герасимович В.А. Переговорний процес як невід'ємна складова політики та роль особистості на переговорах / В.А. Герасимович // Гілея: науковий вісник. Збірник наукових праць / Гол. ред. В.М. Вашкевич. К.: «Видавництво «Гілея», 2016. Вип.114 (11). С. 295-298.
4. Герасимович В.А. Національний стиль як невід'ємний атрибут процесу політичних переговорів / В.А. Герасимович // Політикус: науковий журнал. 2016. Вип.2. С. 60-62.
5. Герасимович В.А. Роль та значення політичних переговорів під час «Революції Гідності». / В.А. Герасимович // Гілея: науковий вісник. Збірник наукових праць / Гол. ред. В.М. Вашкевич. К.: «Видавництво «Гілея», 2018. Вип.137. С. 283-285.